

Európa-szerte csodájára járnak a szegedi zöldegyetemnek

KUSLITS SZONJA

2015. május 14., csütörtök 11:12, frissítve: csütörtök 11:12

A Szegedi Tudományegyetem épületeiben termálvízzel fűtenek, esővízzel öblítik a wc-t, napelemek biztosítják az energiát és napkollektorok a meleg vizet. Sőt, az intézményhez kapcsolódó óvodában a gyerekek kukatündérrel játszanak és mindent tudnak a szelektív hulladékgyűjtésről. Európa 11. legkörnyezettudatosabb egyetemén jártunk

Szegeden mintha lelassulna az idő, legalábbis a budapesti, folyton szaladó és türelmetlen viszonyokhoz szokott emberen i úrrá lesz valamiféle furcsa nyugodtság. Ottjártunkkor úgy tűnt, senki nem rohan, az emberek teszik a dolgukat, és nem háborodnak fel, ha fél órát kell sorban állni egy fagyíért, vagy nem elég gyors a kiszolgálás a sarki kis büfében. Ez a kellemes hangulat jellemzi ezt a nyüzsgő egyetemi várost.

A 19. legzöldebb egyetem a világon

egedi Tudományegyetem világviszonylatban is példaértékűnek számít, ugyanis az Universitas Indonesia (UI) által 2010-éltre hívott megmérettetésen, melyen idén 62 ország 360 felsőoktatási intézménye pályázott, a SZTE-t Európa 11., míg a világ 19. legkörnyezettudatosabb egyetemének választották. Tavaly a 35. volt a világrangsorban, tehát egy év alatt is sokat fejlődött és jelenleg is folyamatban vannak olyan fejlesztések, melyek hatására még sikeresebbek lehetnek.

Le kellene mondani egy kis kényelemről!

A szegedi zöldtúrát az uniós pályázati pénzből felújított Rektori Hivatal épületében kezdjük, ahol az üvegtetős átrium nem csupán természetes fényt nyújt, de energiát is spórol, hiszen a korszerű megoldásoknak köszönhetően alacsonyabb a fűtés és a villany ára is. Sőt az egyetemi klubban úgynevezett szürke rendszer üzemel, ami annyit takar, hogy a wc-k öblítését is esővízzel oldották meg. Szabó Gábor fizikus, az SZTE rektora már beszélgetésünk kezdetén leszögezi, a fenntartható fejlődésről nem elég beszélni, mindenkinek tenni kell érte, hiszen mindannyiunk célja, hogy az unokáinkra ne egy szennyezett, folyamatosan pusztított bolygót hagyjunk örökségül. „A világ egy komplex rendszer, ami nagyon érzékeny a különböző beavatkozásokra, ezért igyekezni kell, hogy a lehető legkevesebb kárt tegyük benne. Ma már olyan sok ember él Földön, hogy valamilyen káros hatása biztosan lesz az ittlétünknek, de nem mindegy, hogy mekkora. A lehetőségek tárházát meg kell érteni és használni, sőt néha akár egy kis kényelemről sem árthat lemondani azért, hogy elmondhassuk: tettünk valamit, hiszen az egyéni felelősség is óriási” – mondja Szabó Gábor.

Szabó Gábor rektor beszélt a zöldegyetem sikereiről

Fotó: Hegedűs Márta / Magyar Nemzet

Aktívan a környezetvédelemért

A fizikusként is tevékenykedő Szabó Gábor aktívan vizsgálja a minket körbevevő komplex rendszereket, kutatócsoportjával egy olyan berendezést fejleszt, mely a repülőgépre felszerelve a felszállástól a leszállásig folyamatosan méri a környező levegő állapotát, elsősorban annak vízgőztartalmát. És hogy ez miért is olyan nagyszerű? A legnagyobb üvegházhatású gáz a víz, melynek mennyisége a levegőben nagymértékben változik, ugyanakkor az utóbbi években egyre komolyabb tudományos bizonyítékok vannak annak, hogy a repülés nem elsősorban a kibocsátott szén-dioxid mennyisége miatt káros környezetre, hanem a kondenzcsíkok keletkezése miatt. Ha teljesen megszüntetnénk a kondenzcsík-kibocsátást, de nem változna a szén-dioxid mennyisége, akkor a Föld jobban járna – mondja Szabó Gábor, aki szerint ha valahol, akkor egy egyetemen igenis foglalkozni kell ezzel.

Kukatündér, az ovisok legjobb barátja

A fiatalok szemléletformálását azonban nem elég a campuson elkezdni, régen rossz, ha ott kell változást elérni. Sokkal korábban, már az óvodában foglalkozni kell ezzel a témával – szögezi le a rektor. Az SZTE ebből a szempontból is példamutató, az egyetemi dolgozók gyermekei ugyanis itt a fenntartható fejlődésre és környezettudatosságra nevelő óvodában töltik a mindennapokat, ahol kukatündérral játszanak, virágot ültetnek, szelektíven gyűjtik a szemetet és ötévese tudják, melyek a fosszilis tüzelőanyagok, mi az a levegőszennyezés, illetve mik a megújuló energiaforrások.

Fotó: Hegedűs Márta / Magyar Nemzet

Tudásukat pedig mindenhova viszik magukkal, gyakran például ők szólnak rá anyára vagy apára, ha nem jó helyre dobja a szemetet. Valószínűleg ezek a gyerekek nem hajigálják majd ki az autóból a kiürült üdítődobozt. Az óvoda kívülről sem mindennapi látvány, tetejét napelemek borítják, melyek miatt tavaly már nem kellett villanyszámlát fizetniük.

Bringával az egyetemre

Az SZTE nem csupán szembesíti a fiatalokat a helyzettel, stratégiát is bemutat, és évek óta haladnak a cél felé. Ahogy azt megtudtuk, éves szinten közel kétszázmillió forintos megtakarítást jelent az intézménynek az, hogy napelemeket és napkollektorokat telepítettek, valamint az épületek fűtését is geotermikus energiával biztosítják. Az idei, 390 millió forintos támogatás segítségével az egyetem eddigi napelemparkjának további bővítésével körülbelül 1 megawatt teljesítmény áll majd az intézmény rendelkezésére. De a spórolás csak egy része a történetnek.

Fotó: Hegedűs Márta / Magyar Nemzet

Szegeden ugyanis nem csak néhány elkötelezett bringás jár két keréken az egyetemre, komoly nehézségeket okoz, hogy egyáltalán szabad biciklitárolót találjunk, akkora zsúfoltság van. Olyan szorosan csüngnek egymás mellett a lezárt lakatok, mint a szőlőszemek a fűrtön. Persze a kerékpározás népszerűsítésében segítenek a város kiváló adottságai is: a belvárosban 10-15 percen belül minden megközelíthető bicajjal, de az egyetem is elkötelezetten támogatja ezt a fajta környezetkímélő és persze egészséges közlekedési módot.

A meleget adó szennyvíz

A József Attila Tanulmányi és Információs Központ (TIK) modern, üvegfalú épületét az egyetem szívének is nevezik Szegeden. Közösségi térként funkcionál és négyszintes, lenyűgöző könyvtárát naponta több ezren látogatják, impozáns aulája pedig évente több rendezvénynek is otthont ad. Idén az épületet ismét korszerűsítik, egy újabb beruházásnak köszönhetően a fűtést a szegedi szennyvíz hulladék hőjével oldják meg. A tervek szerint ezzel legalább 21 millió forintot spórolnak majd évente – meséli Gyarmati László, a TIK igazgatója, aki szerint naponta átlagosan 3-4000 látogató fordul meg az épületben, itt tartják a diplomaosztókat is. Emellett a TIK külsős rendezvényeknek is helyszínt biztosít, ezért is fontos az állandó karbantartása.

Fotó: Hegedűs Márta / Magyar Nemzet

A TIK a tanulást elősegítő, tágas, világos teret biztosít a jövő értelmiségének, a könyvtárban olyan szorgalmasan tanulnak a diákok, hogy egy piszzenést sem lehet hallani, csupán mi törjük meg a csendet a fényképezőgép nyers kattogásával. A folyosókon mindenhol szelektíven gyűjtik a szemetet, és több plakát is kéri: ha lehet, inkább biciklivel közlekedjenek a diákok az autó helyett.

Zöldebb már nem is lehetne

Az egyetem dolgozói a mindennapok során is figyelnek arra, hogy a lehető legcsekélyebb mértékben szennyezzék a környezetet, így a TIK a „Zöld iroda” minősítést is megkapta. A megközelítőleg egymilliárd forintos beruházásokat – a napelempark bővítését és a fűtési rendszer átalakítását – uniós pályázatok segítségével valósították meg. Szabó Gábor rektor úgy véli, enélkül nem sikerült volna.

A TIK tetőszerkezetének nagy részét már most is a 206 napelem és napkollektor foglalja el, de újabb pályázatok segítségével idén tovább bővülnek, bár teljesen így sem fedik majd le az épület energiaigényét. További komolyabb beruházás, hogy új árnyékolási rendszert építenek ki, ami segít abban, hogy nyáron ne melegedjen fel annyira az üvegépüle

Termálvízzel fűtött épületek

Szegeden az egyetem és más közintézmények épületeinek nagy részét már most is egy korszerű rendszer segítségével, termálvízzel fűti az intézménnyel szoros együttműködésben álló Geotermikus Szolgáltató Kft. Ahogy azt Lajkó Csaba üzemeltetésvezetőtől megtudtuk, a hatvanas évek végén épült, de azóta felújított, 2000 méter talpmélységű termálkútból nyerik azt a 95 Celsius-fokos vizet, ami biztosítja a meleget. A mélységi vizeknek Magyarországon jellemzően van

valamilyen gáztartalmuk, ennél a kútnál ez a metán. Eddig egy speciális technológiával kiszűrték a vízből, és mivel könnyebb nála, a levegőbe engedték. Ám ez nem túlságosan környezetbarát, hiszen a szén-dioxidnál is üvegházhatásúbb gázzal van szó. Éppen ezért idén már ezt is hasznosítani fogják – meséli a szakértő.

Lajkó Csaba üzemeltetésvezető mutatja, hány épületet fűtenek termálvízzel

Fotó: Hegedűs Márta / [Magyar Nemzet](#)

A kapacitásában egyedülálló geotermikus energiával működő rendszerben folyamatosan körbejártják a termálvizet, összesen huszonöt épületet fűtenek ilyen módszerrel. Mínusz 3-4 fokra az összes épület hőigényét ki tudják elégíteni, de előfordult, hogy hidegebb időben sem volt szükség fosszilis energiaforrásokra. Éves szinten ez több tízmillió forintos spórolást jelent.

A Szegedi Tudományegyetem példaértékűnek számít az országban, sőt Európában is, mivel céljuk nem csupán az, hogy más intézményeket inspiráljanak a környezettudatosságra, hanem az is, hogy egyfajta szemléletváltást érjenek el a diákok, a dolgozók, sőt még a kisgyerekek körében is.

bicikli egyetem Szeged óvoda környezet fejlesztés környezettudatos nevelés beruházás Szegedi Tudományegyetem rangsorolás

KUSLITS SZONJA A szerző további cikkei »

A szerző újságíró, a Magyar Nemzet egészségügyi tudósítója, a Belpolitika rovat állandó munkatársa.

Levél a szerzőnek

A szerző cikkei RSS-en

HOZZÁSZÓLÁSOK »